

Etelä-Savon 4. vaihemaakuntakaavan ehdotusvaiheen viranomaisneuvottelu

Aika	20.8.2024, klo 13 – 14.28
Paikka	Etelä-Savon maakuntaliiton virasto ja Teams
Osallistujat	Maaret Stenström, Ympäristöministeriö Satu Karjalainen, Etelä-Savon ELY-keskus Sirpa Peltonen, Etelä-Savon ELY-keskus Eero Korhonen, Etelä-Savon ELY-keskus Sanna Mäntynen, Puolustusvoimat, 1.Logistiikkarygimentti Anne-Kaarina Lyytinen, Itä-Suomen aluehallintovirasto Katri Nousiainen, Riihisaari – Savonlinnan museo Jani Salomaa Suomen metsäkeskus, Etelä-Savo Topi Suomalainen, Etelä-Karjalan liitto Hanna Kunttu, Keski-Suomen liitto Kaisa Torri, Päijät-Hämeen liitto Niina Ahlfors, Päijät-Hämeen liitto Seppo Serola, Väylävirasto Tuomo Halmeslahti, Etelä-Savon hyvinvointialue Eloisa -Pelastus- ja turvallisuuspalvelut Merja Olenius, Etelä-Savon maakuntaliitto Marko Tanttu, Etelä-Savon maakuntaliitto Sanna Poutamo, Etelä-Savon maakuntaliitto

1 Kokouksen avaus

Marko Tanttu toivotti osanottajat tervetulleiksi ja avasi Etelä-Savon 4. vaihemaakuntakaavan ehdotusvaiheen viranomaisneuvottelun.

2 Kokouksen järjestäytyminen ja läsnäolijat

Todettiin läsnäolijat. Kokouksen puheenjohtajana toimii Marko Tanttu ja sihteerinä Sanna Poutamo.

3 Viranomaisneuvottelun tarkoituksen toteaminen

Todettiin, että kyseessä on maankäyttö- ja rakennuslain 66 §:n mukainen maakuntakaavan ehdotusvaiheen viranomaisneuvottelu. Maankäyttö- ja rakennusasetuksen 11 §:n mukaan neuvottelu on pidettävä ennen kuin kaavaehdotus asetetaan julkisesti nähtäville. Kaavaehdotusta koskevien lausuntojen tulee olla

käytettävissä viranomaisneuvottelussa. Kaavaehdotuksesta saadut lausunnot ja niihin annetut vastineet sekä vastineiden pohjalta korjattu kaavakartta määräykseen on lähetetty ilmoittautuneille sähköpostilla 14.8.2024.

4 Vaihemaakuntakaavan prosessi ja sisältö

Marko Tantturi esitteli Etelä-Savon 4. vaihemaakuntakaavan kaavoitusprosessin ja kaavan sisällön.

Todettiin vaihemaakuntakaavan osallistumis- ja vuorovaikutusmenettely riittäväksi.

Merkittiin tiedoksi vaihemaakuntakaavan päätösprosessi.

Käytiin läpi kaavoitusprosessin aikana laaditut selvitykset. Selvitykset ja vaikutusten arviointi todettiin annettujen lausuntojen perusteella riittäviksi. ELY-keskuksen puolelta pidettiin hyvänä sitä, että vaikutusten arvioinnista oli laadittu erillinen raportti. Tämä helpotti vaikutusten merkittävyyden arviointia.

Käytiin läpi viranomaislausuntojen perusteella kaavaehdotukseen tehdyt muutokset sekä muutettu kaavaratkaisu. Muutoksia tehtiin ympäristöministeriön ja Ilmatieteidenlaitoksen antamien lausuntojen pohjalta.

5 Valtakunnallisesti merkittävät asiat kaavassa ja lausunnoissa

Vain ympäristöministeriön ja Ilmatieteidenlaitoksen lausunnoissa nousi esille valtakunnallisesti merkittäviä asioita.

Ympäristöministeriön lausunnossa kiinnitettiin huomiota maakuntakaavan koko maakuntaa koskevaan yleismääräykseen ja sen tulkintaan. Maakuntaliiton lähtökohta on ollut, että yleismääräys koskee kaikkea tuulivoimarakentamista.

Maaret Stenström muistutti, että maakuntakaavalla voi ohjata vain maakunnallista ja seudullista tuulivoimarakentamista. Yleismääräyksellä ei voi ohjata paikallista rakentamista.

Maakuntaliitto toteaa vastineessaan ympäristöministeriölle, että koko maakuntaa koskeva yleismääräys ohjaa tuulivoimatuotannon tarkempaa suunnittelua huomioimaan valtakunnallisia ja maakunnallisia tavoitteita sekä arvioimaan näihin kohdistuvia vaikutuksia. Näin yleismääräyksellä on pyritty varmistamaan MRL:n mukaisesti valtakunnallisten ja maakunnallisten alueidenkäyttötavoitteiden huomioon ottaminen osana yksityiskohtaisempaa suunnittelua.

Anne-Kaarina Lyytinen Itä-Suomen aluehallintovirastosta piti tärkeänä yleismääräyksen antamista maakuntakaavassa, koska se edesauttaa kokonaiskuvan saamista tuulivoiman rakentamistilanteesta velvoittamalla arvioimaan tuulivoimahankkeiden yhteisvaikutukset.

Myös Satu Karjalainen Etelä-Savon ELY-keskuksesta tuki maakuntaliiton tulkintaa kaiken tuulivoimarakentamisen seudullisesta ja maakunnallisesta merkityksestä Etelä-Savossa, sillä vaikka tuulivoimala-alue olisi vain paikallista kokoluokkaa, niin yhteisvaikutusten kautta sillä voi olla maakunnallistakin merkitystä. Tämä selviää usein vasta vaikutusten arvioinnin kautta.

Todettiin, että yksittäisellä tuulivoimalallaakin voi olla sellaisia vaikutuksia, jotka vaikuttavat maakuntakaavan tavoitteisiin. Kaavaselostuksessa tullaan avaamaan enemmän koko maakuntaa koskevan yleismääräyksen ohjausvaikutusta.

Ilmatieteenlaitos kuvasi lausunnossaan omaa lähestymistapaansa tuulivoimatuotantoon koskien tuulivoimaloiden häirintävaikutuksia säätutkiin. Lausunnossa todettiin kuitenkin, etteivät Etelä-Savon maakuntakaavan tuulivoimala-alueet ole niin lähellä säätutkia, että ne aiheuttaisivat häiriöitä. Päätettiin lisätä asiasta tekstiä kaavaselostukseen ja vaikutusten arviointiin sekä maakuntakaavan yleismääräykseen.

6 Viranomaisten puheenvuorot

Käytiin läpi Metsähallituksesta tullut kirje, koska Metsähallituksesta ei kukaan päässyt viranomaisneuvotteluun. Kirjeessään Metsähallitus toisti lausunnossaan esittämät asiat toteamalla, että Pieksämäen seutu on potentiaalista maakotkan leviämisaluetta ja että kaavamääräyksessä on hyvä ilmaista tarve myös yhteisvaikutusten arviointiin.

Todettiin, että Metsähallituksen kirjeessä esille tuodut asiat on otettu huomioon kaavaehdotuksessa. ELY-keskuksen edustajat totesivat, että yksityiskohtaisemman suunnittelun yhteydessä voidaan maakotka ottaa huomioon, jos alueelle alkaa syntymään maakotkan reviierejä. Tällä hetkellä näitä reviierejä ei ole.

Sanna Mäntynen Puolustusvoimien edustajana totesi, että maakuntakaavan yleismääräyksessä on otettu huomioon se, että yli 50 m korkeiden tuulivoimaloiden rakentamisesta on pyydettävä Puolustusvoimien pääesikunnan lausunto. Tämän lisäksi Puolustusvoimat esittää, että koko maakuntaa koskevaan yleismääräykseen lisättäisiin vielä se, että tuulivoimaloita ei saa rakentaa alle 4 km:n etäisyydelle Puolustusvoimien alueista eikä alle 12 km:n etäisyydelle varalaskupaikan keskipisteestä.

Satu Karjalainen Etelä-Savon ELY-keskuksesta toi esille asukkaiden voimakkaan kritiikin tuulivoimaa vastaa, mikä on tullut esille sekä kaava- että yva-prosesseissa. Oikea-aikainen ja oikeaa tietoa tarjoava viestintä on tarpeellista ja toivottavaa, siksi kaavan yhteydessä järjestetyt esittelytilaisuudet sekä aluehallintoviraston järjestämä tilaisuus ovat olleet hyviä. Vastaavia tilaisuuksia tarvitaan jatkossakin.

Maaret Stenström kävi läpi ympäristöministeriön lausunnossa olleet huomioitavat asiat ja totesi, että kaavamääräysten osalta on kaavaehdotukseen tehty korjaus.

Todettiin vielä, että kaavan yleismääräys vaikuttaa vaikutustenarviointiin ja koskee kaikkea tuulivoimarakentamista. Määräyksellä ohjataan myös sitä, että maakunnan kannalta keskeiset arvot tulee suunnittelussa otetuksi huomioon.

7 Kaavaprosessin jatko

Lausuntojen ja viranomaisneuvottelun perusteella korjattu kaavaehdotus viedään vielä maakuntahallituksen hyväksyttäväksi. Kaavaehdotus laitetaan julkisesti nähtäville 23.9.2024 - 25.10.2024 väliseksi ajaksi. Maakuntahallitus käsittelee saadut mielipiteet ja niiden vastineet ja hyväksyy kaavan maakuntavaltuuston käsittelyyn marraskuussa 2024. Maakuntavaltuusto käsittelee kaavan (hyväksyy) joulukuussa 2024.

8 Muut asiat

Muissa asioissa Marko Tantu tiedusteli, että täytyykö kaava panna uudelleen nähtäville, jos alue poistetaan kaavaehdotuksesta nähtävillä olon jälkeen.

Maaret Stenström totesi, että asia vaatii aina tapauskohtaista harkintaa. Välttämättä yhden alueen poistaminen ei aiheuta uudelleen nähtäville panoa. Asiaan palataan tarvittaessa ehdotusvaiheen palautteen saannin jälkeen.

9 Kokouksen päättäminen

Puheenjohtaja päätti kokouksen klo 14.28.

Vakuudeksi

Marko Tanntu
puheenjohtaja

Sanna Poutamo
sihteeri